

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دروس کارشناسی مهندسی عمران

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی مهندسی عمران

گروه: فنی و مهندسی   کمیته تخصصی: مهندسی عمران

رشته: مهندسی عمران

دوره: کارشناسی   کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۷۱۹ مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۶، براساس طرح دوره کارشناسی مهندسی عمران که توسط گروه فنی و مهندسی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی مهندسی عمران از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسسه‌ای که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۸/۲/۲۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند، لازم الاجراست و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی مهندسی عمران مصوب جلد ۳۳۷ مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می توانند این دوره را دایره و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی مهندسی عمران در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرای اجراء معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رأی صادره جلسه ۷۱۹ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۶

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی مهندسی عمران

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی مهندسی عمران که از طرف گروه فنی و مهندسی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسد.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رأی صادره جلسه ۷۱۹ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۶، در خصوص برنامه آموزشی

دوره کارشناسی مهندسی عمران، صحیح است، به مورد اجرا گذاشته می شود.

دکتر کامران دانشجو

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

جهت ابلاغ به واحدهای مجری

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول متوسط این مجموعه ۴ سال است. طول حریمسال تحصیلی ۶ هفته آموزش کامل می باشد. هر واحد درسی نظری به مدت ۱۶ ساعت و عملی به مدت ۳۲ ساعت و کارگاهی به مدت ۴۸ ساعت در طول حریمسال تحصیلی می باشد.

۳- واحد های درسی:

تعداد کل واحد های درسی این مجموعه ۱۴۰ واحد به شرح زیر می باشد:

۳-۱- درس عمومی: ۲۰ واحد

۳-۲- درس پایه: ۲۰ واحد

۳-۳- درس اصلی و تخصصی الزامی: ۶۷ واحد

۳-۴- درس اختیاری: ۳۳ واحد

۴- نقش و توانایی:

فارغ التحصیلان این مجموعه دارای قابلیت و توانایی های زیر خواهند بود:

۴-۱- طراحی و محاسبه ساختمان با وابسته مهندسی متعارف، راهسازی و تاسیسات آبی به عنوان مهندس همکار در مهندسی مشاور.

۴-۲- مهندس کارگاه به منظور پیاده کردن و اجرای طرح های ساختمانی و راهسازی و تاسیسات آبی در کلیه کارگاه های ساختمانی و راهسازی به عنوان همکار در شرکت های ساختمانی.

۴-۳- مهندس ناظر کارگاه به منظور نظارت بر حسن اجرای طرح های عمرانی در زمینه های فوق.

۴-۴- ادامه تحصیل در مجموعه های تخصصی عمران و دوره های تحقیقاتی در زمینه های مذکور.

۵- ضرورت و اهمیت:

اهمیت این مجموعه با توجه به موارد زیر روشن می شود:

۵-۱- سیاست های عمرانی دولت و توجه به سرمایه گذاری دولتی برای ایجاد و ساختن ساختمان های مسکونی، بزرگ راهها، راه آهن،

راهبای اصلی و فرعی، شبکه های آبرسانی.

۵-۲- اولویت رفع نیازهای عمرانی در زمینه های مسکن، راه و تامين آب آشاميدنی روستاها و شهرهای کوچک.
اخذ درس اصلی و تخصصی و بهمينطور درس اختیاری باید به صورت زیر انجام گیرد.

۱- اخذ ۶۷ واحد درس اصلی به صورت الزامی

۲- اخذ ۳۳ واحد از درس اختیاری که حداقل ۱۵ واحد آن از یکی از جداول ۵ تا ۷ باشد.

۳- دانشجویان کارشناسی عمران با نظر دانشگاه مجری و با شرط داشتن معدل قابل قبول می توانند بخشی از درس اختیاری خود را از

مجموعه های کارشناسی ارشد عمران اخذ نمایند.

لیست دروس کارشناسی مهندسی عمران

جدول دروس عمومی							
پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع				
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	اندیشه سلامی ۱ (مبدا و معاد)	۱
اندیشه سلامی ۱ (مبدا و معاد)	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	اندیشه سلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	انقلاب اسلامی ایران	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۶
-	۴۸	-	۴۸	۳	عمومی	فارسی عمومی	۷
-	۴۸	-	۴۸	۳	عمومی	زبان عمومی	۸
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	دانش خانواده و جمعیت	۹
-	۳۲	۳۲	-	۱	عمومی	تربیت بدنی	۱۰
تربیت بدنی	۳۲	۳۲	-	۱	عمومی	ورزش ۱	۱۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	تاریخ علم	۱۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	فلسفه علم	۱۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	اخلاق مهندسی	۱۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	عمومی	تاریخ معماری و ساختمان	۱۵
۲۰				عمومی	جمع		
از بین دروس عمومی فوق ۲۰ واحد اخذ گردد. از بین دروس عمومی ۱۲ تا ۱۵ حداکثر ۲ درس اختیار شود. هریک از دروس فارسی عمومی و زبان عمومی باید در هفته حداقل در دو جلسه تدریس شود.							

جدول ۱: دروس پایه							
پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع				
-	۴۸	-	۴۸	۳	پایه	ریاضی عمومی (۱)	۰۱
ریاضی عمومی (۱)	۴۸	-	۴۸	۳	پایه	ریاضی عمومی (۲)	۰۲
ریاضی عمومی (۲) یا همزمان	۴۸	-	۴۸	۳	پایه	معادلات دیفرانسیل	۰۳
نیمسال دوم به بعد	۴۸	-	۴۸	۳	پایه	برنامه نویسی کامپیوتر	۰۴
معادلات دیفرانسیل و برنامه نویسی کامپیوتر	۳۲	-	۳۲	۲	پایه	محاسبات عددی	۰۵
ریاضی عمومی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	پایه	آمار و احتمالات مهندسی	۰۶
ریاضی عمومی (۱) یا همزمان	۴۸	-	۴۸	۳	پایه	فیزیک ۱ (حرارت و مکانیک)	۰۷
فیزیک ۱ (حرارت و مکانیک) یا همزمان	۳۲	۳۲	-	۱	پایه	آزمایشگاه فیزیک ۱ (حرارت و مکانیک)	۰۸
۲۰				پایه	جمع		

جدول ۲: دروس اصلی و تخصصی الزامی

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری				
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	اصلی و تخصصی	رسم فنی و نقشه کشی ساختمان	۱۰۱
ریاضی عمومی (۱)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	اصلی و تخصصی	نقشه برداری ۱ و عملیات	۱۰۲
زمین شناسی مهندسی	۴۰	۱۶	۲۴	۲	اصلی و تخصصی	مصالح ساختمانی و آزمایشگاه	۱۰۳
مصالح ساختمانی و آزمایشگاه	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	تکنولوژی بتن	۱۰۴
تکنولوژی بتن	۳۲	۳۲	-	۱	اصلی و تخصصی	آزمایشگاه تکنولوژی بتن	۱۰۵
رسم فنی و نقشه کشی ساختمان	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	طراحی معماری و شهرسازی	۱۰۶
ریاضی عمومی (۱)	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	استاتیک	۱۰۷
استاتیک	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	دینامیک	۱۰۸
استاتیک	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	مقاومت مصالح ۱	۱۰۹
مقاومت مصالح ۱	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	تحلیل سازه ها ۱	۱۱۰
تحلیل سازه ها ۱ - محاسبات عددی	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	تحلیل سازه ها ۲	۱۱۱
تحلیل سازه ها ۱ - تکنولوژی بتن	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	سازه های بتن آرمه ۱	۱۱۲
سازه های بتن آرمه ۱	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	سازه های بتن آرمه ۲	۱۱۳
تحلیل سازه ها ۲ - سازه های بتن آرمه ۲	۳۲	۳۲	-	۱	اصلی و تخصصی	پروژه سازه های بتن آرمه	۱۱۴
تحلیل سازه ها ۱	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	سازه های فولادی ۱	۱۱۵
سازه های فولادی ۱	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	سازه های فولادی ۲	۱۱۶
تحلیل سازه ها ۲ - سازه های فولادی ۲	۳۲	۳۲	-	۱	اصلی و تخصصی	پروژه سازه های فولادی	۱۱۷
نیمسال اول به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	زمین شناسی مهندسی	۱۱۸
مقاومت مصالح ۱ - زمین شناسی مهندسی	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	مکانیک خاک	۱۱۹
مکانیک خاک یا همزمان	۳۲	۳۲	-	۱	اصلی و تخصصی	آزمایشگاه مکانیک خاک	۱۲۰
سازه های بتن آرمه - مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	مهندسی پی	۱۲۱
دینامیک	۴۸	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	مکانیک سیالات	۱۲۲
مکانیک سیالات	۶۴	۳۲	۳۲	۳	اصلی و تخصصی	هیدرولیک و آزمایشگاه	۱۲۳
طراحی معماری و شهرسازی - سازه های بتن آرمه ۲ - سازه های فولادی ۲	۴۰	۱۶	۲۴	۲	اصلی و تخصصی	روش های اجرای ساختمان	۱۲۴
نقشه برداری ۱ و عملیات - مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	راهسازی	۱۲۵
راهسازی	۳۲	۳۲	-	۱	اصلی و تخصصی	پروژه راهسازی	۱۲۶
مصالح ساختمانی و آزمایشگاه - راهسازی	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	روسازی راه	۱۲۷
طراحی معماری و شهرسازی یا همزمان	۲۴	۱۶	۸	۱	اصلی و تخصصی	متره و برآورد پروژه	۱۲۸
نیمسال پنجم به بعد	۳۰۰	۳۰۰	-	۱	اصلی و تخصصی	کارآموزی	۱۲۹
نیمسال دوم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اصلی و تخصصی	مهندسی محیط زیست	۱۳۰
تحلیل سازه ها ۲	-	-	۴۸	۳	اصلی و تخصصی	اصول مهندسی زلزله و باد	۱۳۱
۶۷					الزامی		جمع

جدول ۴: دروس اختیاری در کلیه گرایشها

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری				
نیمسال هفتم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مقررات ملی ساختمان	۵۰۱
کاربرد کامپیوتر در مهندسی عمران	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	مقدمه ای به مدل سازی و شبیه سازی	۵۰۲
نیمسال ششم به بعد	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	سیستمهای مبتنی بر وب و پایگاه داده در مهندسی و مدیریت	۵۰۳
ریاضی عمومی (۱) - فیزیک ۱ (حرارت و مکانیک) - زمین شناسی مهندسی	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	انرژی و توسعه پایدار	۵۰۴
مهندسی محیط زیست	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	مبانی اکولوژی	۵۰۵
متره و برآورد پروژه	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اصول مدیریت ساخت	۵۰۶
نیمسال پنجم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	زبان تخصصی	۵۰۷
نیمسال هفتم به بعد	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	پروژه تخصصی	۵۰۸
رسم فنی و نقشه کشی ساختمان - مکانیک سیالات	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	تاسیسات مکانیکی و برقی	۵۰۹
محاسبات عددی - تحلیل سازه ها ۱	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	کاربرد کامپیوتر در مهندسی عمران	۵۱۰
ریاضی عمومی (۲) - آمار و احتمالات مهندسی	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مهندسی سیستمها	۵۱۱
نیمسال پنجم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مبانی GIS در مهندسی عمران	۵۱۲
مهندسی محیط زیست	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	طراحی و ساخت و نگهداری سیستم های مهندسی عمران و محیط زیست	۵۱۳
نیمسال چهارم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اقتصاد مهندسی	۵۱۴
-	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	شیمی عمومی	۵۱۵
۳۷					اختیاری	جمع	

جدول ۵: دروس اختیاری سازه

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری				
مقاومت مصالح ۱	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	مقاومت مصالح ۲	۲۰۱
مقاومت مصالح ۱	۳۲	۳۲	-	۱	اختیاری	آزمایشگاه مقاومت مصالح	۲۰۲
سازه های فولادی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	اختیاری	تکنولوژی و بازرسی جوش و کارگاه	۲۰۳
سازه های بتن آرمه ۲ - سازه های فولادی ۲	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	نگهداری، تعمیر و ترمیم سازه ها	۲۰۴
سازه های بتن آرمه ۲ - سازه های فولادی ۲	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اصول مهندسی پل	۲۰۵
تحلیل سازه ها ۲	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	سازه های بنائی مقاوم در برابر زلزله	۲۰۶
تحلیل سازه ها ۲	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	سازه های چوبی	۲۰۷
۱۴					اختیاری	جمع	

جدول ۶: دروس اختیاری آب

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری				
هیدرولوژی مهندسی	۶۴	۳۲	۳۲	۳	اختیاری	مهندسی آب و فاضلاب و پروژه	۳۰۱
مکانیک خاک - هیدرولیک و آزمایشگاه	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	بناهای آبی	۳۰۲
هیدرولوژی مهندسی	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	آب های زیرزمینی	۳۰۳
شیمی عمومی	۶۶	۳۴	۳۲	۳	اختیاری	شیمی و میکروبیولوژی آب و فاضلاب	۳۰۴
مکانیک سیالات	۳۲	۳۲	-	۱	اختیاری	آزمایشگاه مکانیک سیالات	۳۰۵
آمار و احتمالات مهندسی - مکانیک سیالات	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	هیدرولوژی مهندسی	۳۰۶
مکانیک خاک - هیدرولیک و آزمایشگاه	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اصول مهندسی سد	۳۰۷
مهندسی محیط زیست	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	اصول مهندسی آب و فاضلاب	۳۰۸
سازه های بتن آرمه ۲ - سازه های فولادی ۲	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	تصفیه فاضلاب صنعتی	۳۰۹
هیدرولیک و آزمایشگاه - مهندسی محیط زیست	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	آلودگی هوا و روش های کنترل	۳۱۰
هیدرولوژی مهندسی	۶۴	۳۲	۳۲	۳	اختیاری	هیدرولوژی آماری و پروژه	۳۱۱
مکانیک سیالات	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	ماشین های آبی	۳۱۲
مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	سدهای کوتاه	۳۱۳
آب های زیرزمینی	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	مهندسی زهکشی	۳۱۴
۳۴					اختیاری	جمع	

جدول ۷: دروس اختیاری خاک و راه

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری				
مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مکانیک خاک ۲	۴۰۱
مهندسی پی	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اصول مهندسی تونل	۴۰۲
مهندسی پی	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	تحقیقات محلی	۴۰۳
مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	خاک مسلح و روشهای اجراء آن	۴۰۴
مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	کاربرد کامپیوتر در ژئوتکنیک	۴۰۵
مکانیک خاک	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	روشهای اجراء گود و سازه نگهدارنده	۴۰۶
آمار و احتمالات مهندسی - راهسازی	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	اصول مهندسی ترافیک	۴۰۷
روسازی راه یا همزمان	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	راه آهن	۴۰۸
آمار و احتمالات مهندسی - راهسازی	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مهندسی ترابری	۴۰۹
نیمسال پنجم به بعد	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	ماشین آلات ساختمانی در راهسازی	۴۱۰
روسازی راه	۳۲	۳۲	-	۲	اختیاری	آزمایشگاه روسازی	۴۱۱
نقشه برداری ۱ و عملیات	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	فتوگرامتری	۴۱۲
۸۵	۴۸	-	۴۸	۳	اختیاری	اصول مهندسی فرودگاه	۴۱۳
۲۹					اختیاری	جمع	